

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΙΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ο σεβασμός προς τους γονείς μέλημα του νόμου»

Ὅς ἂν τολμήσῃ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τούτων πατέρας ἢ μητέρας τύπτειν, πρῶτον μὲν ὁ προστυγχάνων βοηθεῖτω, καὶ ὁ μὲν μέτοικος ἢ ξένος εἰς προεδρίαν τῶν ἀγῶνων καλείσθω βοηθῶν, μὴ βοηθήσας δὲ ἀειφυγίαν ἐκ τῆς χώρας φευγέτω• ὁ δὲ μὴ μέτοικος βοηθῶν μὲν ἔπαινον ἐχέτω, μὴ βοηθῶν δέ, ψόγον δοῦλος δὲ βοηθήσας μὲν ἐλεύθερος γινέσθω, μὴ βοηθήσας δὲ πληγὰς ἑκατὸν τῆ μᾶστιγι τυπτέσθω. Ἐάν δέ τις ὄφλη δίκην αἰκίας γονέων, πρῶτον μὲν φευγέτω ἀειφυγίαν ἐξ ἄστεως εἰς τὴν ἄλλην χώραν καὶ πάντων ἱερῶν εἰργέσθω, κατελθὼν δὲ θανάτῳ ζημιούσθω. Ἐάν δέ τις ἐλεύθερος τῷ τοιούτῳ συμφάγη ἢ συμπίῃ ἢ τινα τοιαύτην ἄλλην κοινωνίαν κοινωνήσῃ ἢ καὶ μόνον ἐντυγχάνων που προσάπτηται ἐκόν, μήτε εἰς ἱερόν ἔλθῃ μηδὲν μῆτ' εἰς ἀγοράν μῆτ' εἰς πάλιν ὄλωσ πρότερον ἢ καθήρηται.

Πλάτων, Νόμοι 8811-e (διασκευή)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A.1. α) Τι κέρδιζαν οι μέτοικοι (ξένοι) και οι δούλοι, αν βοηθούσαν κάποιον ηλικιωμένο που κακοποιούνταν από τα παιδιά του και β) τι πάθαιναν αν δεν τον βοηθούσαν;

A.2. α) Ποια ποινή επιβάλλει ο νόμος στο γιο που βιαιοπραγεί κατά των γονιών του και β) ποια ποινή στον ελεύθερο πολίτη που θα έρθει σε επαφή μαζί του;

A.3 Ποια από τις ποινές που προέβλεπε ο νόμος σας φαίνεται πιο αυστηρή και γιατί;

(Μονάδες 2x3 = 6)

B.1 Να επιλέξετε τις λέξεις από το πλαίσιο που ταιριάζουν στους παρακάτω ορισμούς:

δορυφόρος, φυγόδικος, αμφίβιος, φερέφωνο, πολυπραγμοσύνη, δυσπραγία, φερέγγυος, πρόσφυγας, απόρρητος, αμφιλεγόμενος,

- 1) αυτός που αποφεύγει να δικαστεί: _____
- 2) αυτός που εκφράζει απόψεις άλλων ανθρώπων: _____
- 3) ασχολία με πολλά πράγματα: _____
- 4) έλλειψη άνεσης στο βιοτικό επίπεδο: _____
- 5) αυτός που είναι αξιόπιστος: _____
- 6) αυτός που αναγκάζεται να εγκαταλείψει την πατρίδα του: _____
- 7) αυτός που δεν πρέπει να ανακοινωθεί: _____
- 8) αυτός που μπορεί να αμφισβητηθεί : _____

(Μονάδες 2)

B.2 Με τα συνθετικά μέρη που δίνονται να σχηματίσετε τις σύνθετες λέξεις της αρχαίας ελληνικής που ζητούνται στην παρένθεση:

- α) δυσ + τύχη = _____ (επίθετο)
- β) λευκή + θεά = _____ (κύριο όνομα)
- γ) οξύς + θυμός = _____ (επίθετο)
- δ) σώμα + φυλάττω = _____ (ουσιαστικό)

(Μονάδες 2)

Γ.1 Να μεταφερθούν τα ονοματικά σύνολα στον αντίθετο αριθμό:

- α) ο ευγενής ανήρ : _____
- β) των αφρόνων Ελλήνων: _____
- γ) τας πάσας ελπίδας: _____
- δ) τίني ονόματι: _____
- ε) τά ευγενη μέταλλα : _____

(Μονάδες 2,5)

Γ.2 Να γράψετε τον ζητούμενο τύπο των παρακάτω ρημάτων:

- α) πείθομαι (β' ενικό οριστικής παρατατικού) : _____
- β) καταγράφω (γ' πληθυντικό υποτακτικής αορίστου) : _____
- γ) ικετεύω (α' πληθυντικό ευκτικής ενεστώτα) : _____
- δ) πιστεύω (α' ενικό υποτακτικής παρακειμένου αρσενικού γένους): _____
- ε) πράττομαι (γ' ενικό οριστική αορίστου) : _____

(Μονάδες 2,5)

Δ.1 Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις των παρακάτω φράσεων:

- α) Η αρετή παρέχει ευδαιμονίαν τοις ανθρώποις
- β) Θεου θέλοντος πάντα γίνεται
- γ) Οι στρατιωται ανεχώρησαν ουδέν αδικήσοντες.
- δ) Ανάγκη εστί υμιν μάχεσθαι.

(Μονάδες 3)

Δ.2 Στις παρακάτω προτάσεις να εντοπίσετε τα απρόσωπα ρήματα ή τις απρόσωπες εκφράσεις και τα υποκείμενα τους :

- α) Χρή τους ασεβεις επαινειν
- β) Δίκαιόν εστι τους αγαθούς άρχειν του δήμου

(Μονάδες 2)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!! ☺

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Οι εισηγητές:

Ηροδότου Κ.

Γύπαρης Γ.

Σαράφη Π.

Μπακαλάρου Χ.

Καφφετζάκη Μ.